

Pražský Hrad – Rubensovo Shromáždění olympských bohů

Název emise: Pražský hrad – Shromáždění olympských bohů – Peter Paul Rubens

Den vydání: 28. 5. 2014

Platnost: ode dne vydání ve styku tuzemském i mezinárodním až do odvolání

Hodnota: 37 Kč; kat. č. 808 (ČP)

Rozměr známkového obrazu: 40 x 50 mm

Grafická úprava a rytina: Miloš Ondráček

Tisk: Poštovní tiskárna cenin Praha

Druh tisku: OTp v barvách černé, červené, hnědé, okrové a modré; kresba na okraji aršíku OTp v barvě černé + plnobarevný OF

Tisková forma: aršík se dvěma známkami

FDC: OTp v barvě tmavě hnědé

Emise Pražský Hrad má počátek v roce 1964, letos si tedy připomínáme už půl století její existence. Snad i proto vydavatel zvolil slavnostní úpravu - na rozdíl od loňského malého přepážkového listu se čtveřicí známek s Veroneseho Portrétem zlatníka - aršík s dvojicí stejných známek a velkou malbou na horním okraji. Široký a nízký rozměr obrazu předurčil odlišný formát aršíku, který je o něco nižší, než u listů se 4 známkami.

Předlohou byl Rubensův obraz, který jako zázrakem přečkal na Pražském Hradě švédské rabování i řadu pozdějších rozprodejů a odvozů do Vídně. Dnes jej Wikipedie uvádí na prvním místě mezi skvosty ve sbírkách pražské Hradní obrazárny (následují Tizianova Toaleta a Tintorettovo Bičování; oba obrazy rovněž vyšly na našich poštovních známkách). Jeho autor (1577 – 1640) je příkladem internacionálního umělce – Vlám rodem, Nizozemec mateřštinou, narozený v Německu, protestant po rodičích, v dětství přestoupil ke katolicismu. Narodil se do rodiny obestřené mezinárodním skandálem - jeho otec byl totiž sedm let předtím obviněn, že je otcem nemanželské dcery ze vztahu s kněžnou Annou Saskou, dědičkou saského kurfiřta Mořice, v té době manželkou Viléma Oranžského, jejímž byl právním zástupcem. Pokud je to pravda, byla malá princezna Kristina, kterou Vilém neuznal za vlastní, poloviční Rubensovou sestrou.

I Rubensovy osudy a tvorba jsou mezinárodní – studia v Antverpách a Itálii, zakázky ve Francii, diplomatické mise ve Španělsku a Británii (v obou zemích byl za diplomatické zásluhy pasován na rytíře); uvádí se, že mluvil plynně pěti jazyky. Dnes ale známe především jeho dílo výtvarné, i když není žádným tajemstvím, že úspěšný malíř množství zakázek - doloženo je prý více než 1.200 jeho obrazů - zvládal za pomoci řady žáků a pomocníků. Jeho práce jsou i v České republice, mi-



PETER PAUL RUBENS - SHROMÁŽDĚNÍ OLYMPSKÝCH BOHŮ



mo Obrazárnu Pražského Hradu i v Národní galerii a některých církevních, šlechtických a dalších sbírkách.

Dílo zobrazené na známce vzniklo v prvních letech 17. století a patří tak k raným autorovým pracím – malíři tehdy bylo asi 25 let. V úplnosti jej, samozřejmě silně zmenšené, vidíme v horní polovině plochy aršíku. Vytisknuto je kombinací jednobarevného ocelotisku z ploché desky a plnobarevného ofsetu s velmi jemným, nepravidelným a jakoby litografickým rastrem, což je technika, která se pro taková zobrazení dobře hodí. Zdařilé kresebné i barevné podání potvrzuje, že tento postup je vhodnou volbou a dobře slouží účelům reprodukce. Známky, na nichž je zpodobněn malý detail z rozměrného obrazu, jsou tištěny ocelotiskem z plochých desek, a transpozice malby do rytiny tak dala vzniknout novému grafickému dílu, což ostatně není žádná novinka – tak dával reprodukovat své malby už sám Rubens, a i díky masovému rozšíření těchto tisků získal svou mezinárodní proslulost.

Z filatelistického hlediska může být zajímavé, že na reprodukováném aršíku se levá známka jeví o něco červenější, než známka pravá, konkrétně v levém horním rohu a na rameni dítěte (samozřejmě však může jít o nahodilost).

Známka má nominální hodnotu 37 korun, což je cena za těžší doporučené psaní (50 – 100 g) v tuzemsku. Vychází s ní obálka dne vydání s ryteckou transkripcí jednoho z Rubensových autoportrétů, v razítku je paleta se štětci, jméno autora a domicil Praha.

FB



FDC